

2050. 14/10

A Film

A. M. N. MUZEUM
HIRLAPOSZTÁLY

Felelős szerkesztő:
ANTAL JÓZSEF

jan. - dec.
h. febr. jun.

M. N. MUZEUM KÖNYVTÁR
Hirlapkönnyítési
I. növekedéskor
10 35/1065 sz.

METRO-
Goldwyn-
-MAYER

Viva Villa! Viva Wallace Beery!

Budapest, 1935. január hó

2

kimagasló eseménye lesz az idei évadnak a

DANUBIUS

2

filmje

1.

ALKONYAT *(Utolsó szerelem)*

Főszereplők:

Michiko Meini Tanaka

Első filmszereplése

Albert Bassermann

Hans Járay

Oscar Karlweiss

A bécsi filharmonikusok közreműködésével.

2.

ASEW, a kém

Minden idők legnagyobb és legtitokzatosabb kéme és árulója.

Főszereplők:

Olga Csehova

Fritz Rasp

Hilde v. Stolz.

W. Libeneiner

Premier a

RADIUS FILMSZINHÁZBAN

Danubius Mozgóképipari Részvénytársaság

Budapest, VI, Erzsébet körút 44.

Telefon: 43—1—95, 44—0—49.

A FILM

A MAGYAR MOZI ÉS FILMSZAKMA LAPJA
SZERKESZTI: SOMLÓ IMRE

II. évfolyam.

1-2. szám.

Benn a farkas... künn a bárány...

igen szép társasjáték; szórakoztató. Nagyon szépen el lehet tölteni vele a főlös időt, csak egy hiba van: gyerekeknek való. A felnőtteket akik a mai rohanó, kenyérharcos világban néha-néha egy kissé játszadosni szeretnének, az existenciális gondok kirekesztik ebből a gondúszó mulatozásból.

Ezek az első impressziók, amelyek az MMOE negyedik közgyűlésén megfogtak, nyitvahagyva azt a nagy kérdést: vajjon melyikök a farkas, aki csendben kijelenti, hogy ezeket és ezeket óhajtjuk, ha megkapjuk, visszalépünk és vajjon tényleg az a bárány, aki szenvedélyes viták provokálásában bele próbál harapdálni a farkas kemény húsába?

Egyesületpolitikai kérdésekben állástfoglalni nehéz és — hálátlan. Az egyes csoportok kenyérük, existenciájuk érdekében tettekre szorultak a körülhordozott véres lobogó alá, tehát nem szorúlnak védelemre, de... És ez a „de” lehet az a kis porszem, amely az egész egyesületesi játékot felboríthatja. Az ellenzéki kisebbség, amely „nyepozvolimjával” nem tudott elérni semmi pozitívumot, elhamarkodottságában úgylátszik megfélemedezett arról, hogy a tisztújítási szavazat elől kivonulván bizalmatlanságot nyilvánított Elnökségével szemben. És az Elnökség tagjai is emberek; érzékeny emberek, akik önzetlen, áldozatkész munkájukért másfajta elismerést reméltek.

Békétlenkedni a legkönnyebb valami és nem is igen jár túlságosan nagy felelősséggel. Épp ezért tartjuk valószínűnek, hogy a másnap józanágában a békétlenkedők ráeszmélnek elhamarkodottságuk igazságtalan voltára és újból szilárd pillérei lesznek annak az Egyesületnek, amely az összesség érdekeinek szem előtt tartásával igyekszik a széthúzás ellentéteit közös nevesőre hozni.

★

Tekintettel az ellenzéki magatartás kényes voltára, az alábbiakban szólaltatjuk meg az Egyesület és az ellenzék vezetőit:

Munkatársunk legelőször Dr. Balogh Kálmánt, a Moziegyesület elnökét kereste fel, aki álláspontját a következőkben világítja meg:

„A közgyűlésen elhangzott ellenzéki felszólalások azt az érzést váltották ki belőlem, hogy néhányan bizalmatlansággal kísérik az Egyesületnek a szakmai erők összefogására, a köz érdekében megindított akcióját. Az Egyesület régi vezetőségének pedig semmi más célja nem volt, mint a szakmai békét és rendet a kilépett elsöhetes színházakkal karöltve helyreállítani, mert erőt mutatni, egyöntetűen és eredményesen fellépni a szakma kívánságai érdekében csak akkor lehet, ha a meglévő összes szakmai erőket magunk mögött érezzük. Tulajdonképpen főcélom, amidőn az elsöhetesekkel a visszalépésre vonatkozó tárgyalásokat felvettem az volt, hogy a Mozi Egyesületet arról a holtpontról elmozdítsam, ahová, önhibáján kívül került. Sajnálkozással láttam, hogy éppen azok a kisegzisztenciák értették félre az én becsületes elgondolásomat, akiknek érdekében 2 éven keresztül annyit fáradtam. A

szakmai erők összefogását a filmkölcsönzőkkel szembeni egyensúly helyreállítása érdekében láttam jónak, továbbá a közösség és a kisegzisztenciák érdekeit is veszélyeztető egyes üzleti érdekeket túlságosan védő szövetkezések, valamint a szakmában megnyilvánuló, monopolisztikus törekvések ellensúlyozására, tartottam feltétlenül szükségesnek. — Az Egyesületnek érdekcsoportok szerinti hármastagozódásával nem látom gyengítve az eddigi erkölcsi erőket, sőt remélem, hogy az alapszabályok megfelelő átdolgozásával minden egyes érdekcsoportnak az egyesületi életben megfelelő képviselőt tudunk biztosítani. Hangsúlyozni kívánom, hogy ezáltal a régi magam elé kitűzött programomat nem látom veszélyeztetve, ellenben meggyőződésem, hogy a szakmai erők becsületes összefogása a zavaraltalan alkotó munka megkezdését teszi számomra lehetővé.

Morvay Pál ügyvezető alelnök így nyilatkozik:

„Az ellenzék számlája javára írom azt a körülményt, hogy mivel az Egyesületnek nem állott módjában a megállapodásról, őket kellő időben tájékoztatni az ellenzék sem tudott higgadtan határozni állásfoglalása felől. Az Elnökség, viszont azért nem hibáztható, mert a megállapodás reggel 3 órakor jött létre, a közgyűlés pedig 11 órakor kezdődött. Az ellenzéknek vannak olyan tagjai, akik mindig és gondolkodás nélkül „nem”-mel fognak szavazni. Ezek állásfoglalásának megváltoztatására nem számítok. A többiek azonban az első izgalmas órák

után le fognak higgadni és már csak azért is részt kérnek az egyesületi munkából, mert hamar ráeszmélnék arra, hogy aki nincs jelen, annak nincs igaza. Ugyanezek később azt is be fogják látni, hogy az Elnökség semmi olyat nem fogadott el, ami a budapesti kismozisok érdekeit sérti; sőt ellenkezőleg. Magam is kismozis vagyok, egzisztenciám a mozim. Józan ésszel el sem képzelhető, hogy a saját egzisztenciám ellen törnék. Ha állásfoglalásom nem fedi az ellenzék egyes tagjainak elgondolását, ez olyan per, amit majd csak az eredmények dönthetnek el.”

Décsi Oszvald társelnök az alábbiakban ismerteti a premierszínházak bevonulásával az Egyesületben kialakult helyzetet:

„A megegyezésre az elsöheteseket és a régi Egyesület vezetőségét az vezette, hogy végre helyreálljon az egy-

séges szakmai front, ahol a magyar mozisok egységes érdekeit, célkitűzéseit, meg lehessen védeni, illetve

biztosítani. A platform, amelynek alapján a megegyezés létrejött: ideális. A hármas tagozódás megvalósítása mellett ú. i. nem történt semmi egyéb, mint a mai adott helyzet rögzítése, ami gyakorlatban azt jelenti, hogy az egyes csoportok helyzete a jövőben a szakmai életben romlani nem fog csak javulhat. — Szerény nézetem szerint a másodhetes ellenzéki csoport elhamarkodott felhevülése után maga is rá fog jönni arra, hogy az Egyesületnek ezzel az átszervezésével senkit sérelem nem ért és az egyes csoportok közhasznú és közcélú célkitűzései könnyebben lesznek megoldhatók barátságos megegyezés alapján „egy” Egyesület keretén belül, mint ahogy megoldhatók lettek volna, ha az egyes csoportok továbbra is külön utakon haladnak. — Áll ez elsősorban a vidékre, amely mint ártatlan harmadik volt eddig kénytelen kárát látni annak az áldatlan állapotnak, amely a mozisok sorait megosztotta. Az együttes

A *Moziegyesület* Elnökségének megnyugtató nyilatkozataival szemben az ellenzéki vezetők egyikét óhajtottuk megszólaltatni, aki kérésünkre igen óvatosan a következőket mondotta:

„Legnagyobb sajnálatomra ebben a kérdésben nem tudok nyilatkozni. Az egész dolog még forrongó állapotban van. Amint kiforrtta magát készséggel állok „A Film” rendelkezésére.”

Mádl Géza a vidéki mozisok ellenzéki tagja szerint:

„Hogy Gerő István által ismertett tervezet szerint gazdasági érdekcsoportokra tagolták az Egyesületet, minden józan üzletember örömmel üdvözölheti; általában a tervezet szövegezésének pongyolasága miatt emelünk kifogást, mert szerintünk ilyen nagy horderejű kérdéseknek megvaló-

erő és az együttes fellépés mindenestre megérleli a maga gyümölcsét.

Az elsőhetések visszatérése az Egyesületbe mindenestre azt jelenti, hogy az csak olyképp volt lehetséges, hogy súlyuknak megfelelő szerepet kapjanak az Egyesület vezetésében és a szakmai életben. Nem jelenti ez azonban egyúttal azt, hogy ez bármiféle módon is csorbíthatná vagy háttérbe szoríthatná a kismozik közcélú és közhasznú érdekeit. — Hangsúlyozom, hogy az elhangzott indítványt, mint a premierszínházak érdekeinek képviselője nekem kellett volna a közgyűlésen megtennem, csupán technikai okokból hárult ez a feladat Gerő Istvánra. — Ezt azért kellett elmondanom, hogy ne keressenek e mögött az indítvány mögött fantasztikus, kullisszatitkokat; csupán az történt, hogy ez a platform volt az egyetlen, amelynek alapján egy megegyezés létrejöhetett és amelynek életbeléptével károsodás senkit nem érhet.”

sítása csak komoly és megfontolt tárgyalások alapján vihető keresztül. Az Elnökség jóhiszeműsége elgondoláson szerint kétségbevonhatatlan és valószínűleg még az alapszabálymódosítás előtt érintkezést fog keresni az elégedetlenekkel, amikor is a differenciák, remélhetőleg elsimulnak.

Örömmel állapítjuk meg, hogy lapunk első számában írottak teljes egészükben beigazolást nyertek, ami kiviláglik a fentebbi nyilatkozatokból, valamint abból a tényből, hogy az Egyesület elnöksége belátta, miszerint a premierszínházak csatlakozása nélkül az összesség érdekeit hathatósan képviselni nem képes.

Zsolnai László a mozisok megváltója

A Filmujság szerkesztőjének közérdekű üzletei

Zsolnai úr! Azonnal szüntesse be a „Filmujság”-ot!!!

Saját szavait idézzük, amelyet mult év októberében a „Filmujság” hasábjairól dörgött a szakmába:

„Azonnal beszüntetem lapomat, ha bárki bizonyítani tudja, hogy csak egy fillért is felvettem azzal, hogy valamit elhallgassak stb.”

Határozott formában intézzük Önhöz ezt a felszólítást! — Azt a stílust, amelyet Ön lapjában használ, nem láthatta annál a napilapnál, ahol ujságírói tanulóéveit töltötte. Ez *egyéni* stílus, amelyet csak egyéni védekezési módszerrel lehet parirozni és „es” ismétlődő felszólításunk:

„Zsolnai (Grosz) Lászlót, a „Filmujság” szerkesztőjét és kiadóját nyomtatékosan felhívjuk, ha állja nagyhangú kijelentését, szüntesse be azonnal lapját, mert mi bizonyítani tudjuk és merjük, hogy támadásai leszerelésére pénzeket vett és vesz fel (No, nem nagy összegeket, aprókat, de többször!) Ezekután nem írhatja zászlajára, hogy minden befolyástól mentes és nem befolyásolja sem hirdetés, vagy egyéb formájú anyagi szempont.”

Címlista és moziműsor

Három évvel ezelőtt alapította meg lapját, amely nem nevezhető egészen egyéni elgondolásnak, mert az Ausztriában már 15 év óta megjelenő *Peilmann's Filmliste* utánzata az a *Filmujság*, amelyet Zsolnai, mint saját elgondolását találta fel a magyar moziszakmának.

Elismerésreméltó szívóssággal toborozta össze előfizetőit, akik a messzi vidék eldugottságaiban lapjának hasábjairól egy harcos ember gigászi küzdelmét olvassák a korrupció ezerfejű sárkányával. Irja, hangoztatja, hogy *pártatlan*, meg nem alkuvó harcosa a mozisok érdekeinek és az a mosolyognivaló, hogy sokan el is hiszik — és ezért nem fogad el semmiféle formában pénzeket senkitől.

Ez az az érzékeny pont, ahol a Filmujság eltér — osztrák mintaképétől.

Lapjának minden számában közli a filmesek címjegyzékét. Ezért havonként 10-50 pengőig terjedő beiktatási díjat vág zsebre! Kérjük, mi ez, hirdetés, vagy szubvenció?

Ön nem egy naiv fiú, ugyanúgy tudja mint mi, hogy a filmkölcsonzók irodái nem az Angyalföldön, hanem 25 éve a Rákóczi út és annak környékén található. Tehát erre, mint „*közérdekű közlésre*” csak az Ön zsebének van szüksége, viszont az ebből befolyó összegszerűleg nem megvetendő pengőcskék kerekébb summát tesznek ki, mint a szaklapoknak feladott, Ön szerint „*értéktelen*” hirdetések!

Melyik vidéki mozist érdekli, hogy a pesti premiermozik hány órakor kezdik előadásukat és mi a jegypénztáruk telefonszáma? — Talán ez is közérdek?

AZ IGAZI MAGYAR FILM
AZ IGLÓI DIÁKOK

FARKAS IMRE örökbecsű operettje.

Filmre írta: **Siklósy Iván**

Rendezte: **Göngy István**

Zene: **Farkas Imre és P. Horváth Dezső**

Fotografálta: **Schäffer László**

A legnagyobb magyar szereposztás:

Tirtsák tanár	Z. Molnár László
Évike a leánya	Gervay Marica
Petky János csongrádi polgármester	Toronyi Imre
a fia Pali	Jávor Pál
leánya Klárika	Siklósy Éva
Fruzsina a nővére	Sittkey Irén
Szidor Ákos	Dénes György
Holéczy Pista	Márkus Lajos
Gyémánt ur köt. szöv. kereskedő	Gárdonyi Lajos
a felesége	Dajbukát Ilona
Lipi a fia	Keleti László
Odrobina, a „Kék golyó” kocsmárosa	Kabos Gyula
Ancsuka, a leánya	Réthy Anny
Simák pedel.us	Gózón Gyula
Iskola igazgató	Kürthy József
Logika tanár	Pethes Sándor
Matematikus tanár	Baróti József
Fizika tanár	Vándori Gusztáv
Cigányprimás	Berki József
stb., stb.	

Történik 1913-ban Iglón és 1919-ben Budapesten.

MEGJELENIK FEBRUÁR KÖZEPÉN AZ

U R Á N I Á B A N

ECO FILMKERESKEDELMI ÉS KÖLCSÖNZŐ R-T.

BUDAPEST, VII., RÁKÓCZI-UT 14. TELEFON: 42-9-76.

És „ha” az, miért nem közli lapjában a Rádus, Scala, Omnia stb. műsorait, az előadások kezdetét, a jegypénztárak telefonszámait?

Nehéz volna erre dadogás nélkül felelnie Zsolnai úr; de mi válaszolunk ön helyett:

Ön szolgálatkészen közölné a kimaradottak adatait is, ha azok azt szintén megfizetnék. Mert, hogy a közléseket megfizetik, ugye nem merészi letagadni szerkesztő úr? Ha igen, úgy készséggel hiteles adatokkal bizonyítjuk, hogy pl. a Royal-tröszt színházai havi 50 pengővel gazdagítják lapjának bevételi többletét és az elmúlt években az „Ufa” színházai havi 45 pengőt utaltak ki ugyanilyen irányú működésért, anélkül, hogy reflektáltak volna a műsorkocka beiktatására.

Hungária-Filmrevü és Összegyűjtött Kritikák Albuma

Nagyszerű üzleti érzékkel rájött Ön arra, mint elsőrangú jövedelmi forrásra, hogyan lehet a filmesekből további pénzeket kisajtolni és ezért közérdekű szükségletként megszüli havonként a *Hungária-Filmrevü* című mellékletét, továbbá évenként egyszer mozikritikák gyűjtőcím alatt hirdetési albumát. Hogy ez mit hoz Önnek, pontos adatokkal saját maga szolgált, amikor is felelős szerkesztőnk becslését kijavítván olyan irigylésreméltó összeget mondott, amely a kölcsönzőknek egy évre számítva további nehéz ezer pengővel való megadóztatását jelenti!

Nem pirul még közérdekű működéséért Zsolnai szerkesztő úr? Mert ha nem, úgy folytatjuk tovább!

Reklámot csinálunk a „Filmujtság“-nak

Miután még nem mindenki tartozik az Ön „boldog” előfizetői táborába, ingyen reklámot csinálunk a „Filmujtság”-nak és január 19-iki számának tartalmát ismertetjük az alábbiakban, hátha segítségünkkel sikerülni fog beakvirálnia még azt a száz mozist is, aki többszöri felhívása ellenére sem küldötte be Önnek az évi *harminc* pengőket.

Tehát:

IV. évf.

| F I L M U J S Á G |

3. szám.

Első oldalán a *Moziegyesület* elnökét serkenti munkára; azt a *Balogh Kálmánt* merészeli intenzívebb tevékenységre buzdítani, aki tudásával, munkakészségével évek során keresztül a kisemberek kenyerének biztosításán dolgozott és amint épp az utolsó hetekben derült ki, azzal az abszolút sikerrel, amely a legellenzékibb kritikát is személye felé kell, hogy hangolja.

Második oldalán a *Magyar Híradó* riport anyagát kifogásolja; már itt kezd unalmassá válni, hogy ennek a Zsolnai (Grosz) Lacinak semmi nem jó, amit hozzáértő igyekvő emberek alkotnak.

Harmadik oldalán következünk mi, szerencsétlen szaklapok. Kíméletlen igazsággal veti oda a madáchi megállapítást: sok az eszkimó! Panaszkodik a kölcsönzők testülete, elszaporodtak a szaklapok! Mindenféle kapcsolatokat emleget, amelyek kieroszakolt eredménye: egy-egy hirdetés. Mi minden összeköttetésünk dacára sem tudunk „*namilesszöregemasszalátz-*

pengövel" . . . szisztémával dolgozni, mint ahogy azt Ön ismert modorában teszi.

Beleharap a *Hunnia* filmgyárba, a *Filmipari Alapot* vezető miniszterközi bizottság munkájába, (hát tényleg senki sem dolgozik komolyan és hozzáértéssel a magyar filmszakmában?) továbbá ismerteti az előző hét üzleti mozieredményeit, de nem azzal az elfogulatlan tárgyilagossággal, amelyet nagyhangú blöffkijelentései után jogosan elvárhatnánk.

Kedves rovata a „*Kulisszák mögött*” magánemberek magánügyével foglalkozik a megboldogult *Kis Élclop* vagy a *Fidibus* stílusában. Mert nem érdekelheti a szakmát, hogy Gerő István párisi útján mivel táplálkozik, mert ha igen, úgy *Zsolnai* szerkesztő úr legközelebbi számában szívesen tájékoztat arról is, hogy anyagcseréje rendben történt-e meg, vagy csak az *Artin* igénybevételével. A moziszakmára transzponált humora nem új: „leszel még az Uránia előtt ázsiotör”, vagy „ha négyszemközt akar velem tárgyalni, jöjjön be a nézőtérre”, ezeket az *Esti Kurirban*, vagy a *Sziinházi Életben* már olvastuk.

Végül: „*Filinkritikák*” c. rovatában ereszti szabadjára dühöngő igazságérzetét, olyan jelzők és meghatározások formájában, amelyek pirulásra készítetik mindazokat, akik gondolataikat, véleményeiket valaha is írásban közölték embertársaikkal. Jóízülésünk jogosan botránkozik meg *Zsolnai* szerkesztő úr stílusgyakorlatain, amelyek egyikében (a *Tauber* film dramaturgiájáról) egy író, filmrendező igyekvő, de kevésbé sikerült munkáját a magyar nyelvvel szembeni erőszakos élettani funkció eredményeként regisztrálta. — Ezek után el lehetünk készülve arra is, hogy lapjának pletykátémája lesz férfiúi eltévelyedésünk azon mozzanata, hogy jóhiszemű kollégánk véletlenül bennünket lát meg, amikor a mellékutca félhomájában besurranunk egy bizonyos ház kapuján.

Hogy is hangzik a bibliai mondás?

„Az vesse rám az első követ, aki még sohasem vétkezett! . . .”

Zsolnai szerkesztő úr, Önnek ismernie kell az új testamentum eme tanítását; önnek nem is *régen* kellett ezt tanulnia, amikor atyáinak hitét elhagyva, lenézéssel, gyűlölettel fordult fajtestvérei felé! — És ha ezt az örökéletű igazságot könnyen felejtő elméjébe véste volna, nem kényszeríti: „*A Film*”-et arra, hogy válaszoljon fölényes csipkelődéseire.

Mert hiába ténfereg, ólálkodik egy jelentéktelen hírcafrang ellesése miatt az illetékes fórumok előszobáiban, azért az Ön „*kérlekalássan-bátyámuram*”-ját mégis csak tolakodásnak minősítik, Önt sem ismernék el *árjának* Németországban, mert az a *keresztvis*, amellyel megöntözték az elmúlt évek alkalmazkodásának forrásaiból eredt.

Mindezek után egyetlen kérdés marad nyitva:

Beszünteti -e a Filmujság-ot, vagy sem?

Ne tartson annyira naívnak bennünket, hogy ezt egy pillanatig is remélni mertük volna; feltétlen meggyőződésünk hogy az is csak olyan nagyhangú blöff volt, mint a többiek, de most már áll a harc közöttünk és a filmközösség józan ítéletére bízunk, melyikünknek ad igazat.

Nem ijedünk meg az Ön „priuszkereső” buzgalmától, még kevésbé a múltban már alkalmazott rabbiátus önbíráskodásától, de még a sajtóper-től sem, mert Ön ezt nem fogja megindítani *Zsolnai* (*Grosz*) *László* szerkesztő úr, hogy miért nem, azt Ön éppen olyan jól tudja, mint mi.

Dzsungeldráma a „Művészfilm” legközelebbi magyarul beszélő filmje

Horovitz Richárd filmvállalata a Kovács és Faludi laboratóriumban készített legközelebbi megjelenésének a „Bengáli pokol” című dzsungeldrámájának magyar nyelvű szinkronját, amelynek szövegét Kálmán Jenő és Pacséry László írták, szpikere pedig Gellért Lajos

színművész lesz.

A „Bengáli pokol” nem a sablonos látványok filmje; a maláji őserdő ezer halálos veszedelme közepette készítette a Schenck expedíció. Rendezője: az élet, díszlettervezője a természet, színészei pedig az őserdő flórája és állatvilága.

Amerika legtárgyilagosabb kritikai orgánuma, a „Harrison's Reports” elismerésének legmelegebb hangjait szólaltatja meg a film méltatásakor. Kiemeli azokat a részleteket, amelyek az eddigi dzsungelfilmektől megkülönböztetik:

Egy benszülöttet megmentenek a krokodilus torkából, az expedíció

átkelése a krokodilusoktól heinzegő folyón, egy megvadult vadelefántcsorda rohanása, óriáskígyó és majom harca, stb.

A „Harrison's Report's” 16 éves multja, tekintélye adja meg az értéket a „Bengáli pokol”-ról írott kritikának. A film bemutatóját érdeklődéssel várja a magyar moziszakma.

Üzemvezetői állást vállal

elsőrangú referenciákkal és működési engedéllyel bíró, szakmában összeköttetésekkel rendelkező mérnök

Szives megkeresések 97-6 02. telefon sz. alatt

Moszkvai éjszakák

ALPÁR GITTA

parádés filmoperettje

BÁL A SAVOYBAN

BÁRSONY RÓZSI

és

HANS JÁRAYVAL

Zene: ÁBRAHÁM PÁL

Rendező: SZÉKELY ISTVÁN

City-film

Gál Ernő produkció

EDDIE CANTOR

végig szines (Technicolor) revüvigjátéka

MÉGIS TE LESZEL A PÁROM

(W. HOPEE)

CITY UNITEDARTISTS

VII., ERZSÉBET-KÖRUT 8. III.

Az utószinkron tönkretelheti a magyar filmszakmát

A belügyminiszteriuban nem tudnak a kötelező rendeletről

Hetek óta bukkannak fel hírek, amelyek arról tudnak, hogy a belügy különböző oldalról jövő kívánásokra és az olasz példa hatása alatt rendeletileg akarja életbe léptetni a külföldi filmek *kötelező magyar szinkronizálását*.

Utánmajártunk a szállongó híreszteléseknek és megállapítottuk, hogy a belügy illetékes osztálya *semmiféle utasítást nem kapott* egy ilyen irányú rendelet előkészítésére.

Miután azonban az ezen rendelettel kapcsolatos hírek állandóan nyugtalanítják a szakmát, kötelességünknek tartjuk az illetékesek figyelmét már most felhívni azokra a veszélyekre, amelyek egy ilyen rendelet kibocsátásával a szakmára zúdulhatnak:

Minden szakember jól tudja, hogy az eddig használatban levő és kipróbált eljárások alapján egy normál hosszúságú film szinkronizálása 12-14.000 pengőbe kerül. Azt is tudjuk, hogy a szinkronizált filmnek Budapesten egyelőre nincsen talaja és hosszú idő, legalább 30-40 szinkronizált film megjelenése szükséges ahhoz, hogy a mozipublikum megszokja a külföldi színészek magyarra dialogizált beszédét. Természetesen a szintiszta magyar vidékre ez nem vonatkozik. A magyar kölcsönzőknek tehát minden esetben két verziót kell forgalomba hozni, ami egy kisebb céget véve figyelembe, évi 100-150.000 pengő költségtöbbletet jelent. Hol hozza be ezt a kölcsönvállalat? — A magyarra szinkronizált filmek pluszjövedelmén semmiesetre sem tudja behozni,

ha jól megy legfeljebb a költségtöbblet 50 százalékát.

A fentiek alapján egész bizonyos, hogy mire a városok publikuma is megszokja a magyarra szinkronizált külföldi filmet, addigra a kisebb tőkés belföldi filmvállalatok már régen tönkrementek.

Ez az érem egyik oldala.

Nézzük most a másik oldalt.

Ha kötelező lesz a szinkronizálás, az eddig magyar filmeket gyártó cégek képtelenek lesznek a szinkronizálás mellett, amely óriási anyagi megterhelést jelent számukra, még magyar filmeket is gyártani.

Miután pedig a magyar filmek oroszlanrészét a belföldi vállalatok finanszírozták eddig

a kötelező utószinkron veszélybe dönti a virágzásnak induló magyar filmgyártást.

Nem szabad az illetékeseknek az olasz vagy a készülő spanyol példától magukat tévútra vezetetniök. Mindkét ország lakossága négy-öt-ször nagyobb a miénknél, nyelvtérületük pedig sokszorososan több. Ott lehet kísérletezni az ilyen experimentumokkal, bár mint az események mutatják Olaszországban a kötelező szinkron óta a mozik bevételei ijesztenően csökkentek. Az olasz mozik különböző szurrogátumokkal (variété számok, hangversenyek) próbálják üzletmenetüket feljavítani. Személyesen állapítottuk meg Milano és Torinóban, hogy ez mit sem használ. A hatalmas mozik nézőterei üresen tátonganak.

Reméljük adataink lesznek annyira meggyőzőek, hogy az illetékesek a kötelező utószinkron gondola-

MOSZKVAI ÉJSZAKÁK

JANUÁRI MEGJELENÉSEINK:

OREGONI POKOL

Randolph Scott szenzációs vadnyugati filmje

FEHÉR ASSZONY A POKOLBAN

CHARLES LAUGHTON, CAROLE LOMBARD PALACE (két hétig)

Mindig lesznek bohémek

Charles Farrel • CASINO • Charlie Ruggles

Ez a kislány eladó

Shirley Temple, Gary Cooper Carole Lombard

OMNIA SIMPLON CORSO

A HALÁL VAKÁCIÓJA

Fredric March RÁDIUS Evelyn Venable

PARAMOUNT

FILMFORGALMI R. T. BUDAPEST

VIII. RÁKÓCZI UT 59. TELEFON: 34-4-37, 40-5-25.

Érdekes filmbemutatók:

Metro: Viva Villa

Wallace Beery és újra Wallace Beery: az egész film ennek a robusztus crejű, markánsan csunyaarcu emberábrázoló művésznak utánoszthatatlan tökélyű játékan épül fel és a rendező Jack Conway monumentális tömegmozgató creje csak felejthetetlen élményű keretétül szolgál mindannak amit ez az egyszerűségében kiváló színész alkot. Tisztekre menő tömegé-

ket mozgat a rendező, de nem abban a sablonos megszokottságban, amely ma már csak a szemet bántja; harcos lovascapatok sokszor életveszélyes produkciói ezek, amelyek párhuzamos feszültséget teremtenek Pancho Villa tábornok és szabadsághős-banditavezér történetével. A film nemcsak a bemutatón aratott sikert, hanem a karácsony utáni „nehéz mozinapokon” is telt házat csinált a „SCALÁBAN”.

Paramount: Ez a kislány eladó

Nagy várakozással néztünk az új amerikai csodagyermek első nagyszabású filmje elé. A külföldi szakapok tárgyilagos véleménye szerint valóban olyan femonén a kis Shirley Temple, akilyez hasonló Jackie Coogan óta nem volt a filmpiacon. Icéen a második filmje jelent meg most: *EZ A KISLÁNY ELADÓ*. Ebben a filmben a kis Shirley rendkívüli tehetségének már minden oldalát bemutatja.

A látottak alapján meg kell álapítanunk hogy a külföldi hírek egyálta-

lán nem túlzottak. Va'óban csodagyermek, akiben káprázatos képességek vannak, de mindezekon felül, a legfontosabb az, hogy ez a kislány a magyar mozisoknak is standard üzert fog jelenteni, ha olyan épkézáb filmekben presentálják, mint az *EZ A KISLÁNY ELADÓ*. A kis Shirley partnerei ugyancsak világhírű sztárok, mint Gary Cooper és Carole Lombard. A filmet nagy tapssa! honorálta a három bemutató színház közönsége.

Allianz: A bécsi csalogány

Therese Kronos drámai története, a nagy énekesnő élethű karrierregénye addig a bizonyos pontig, ahol a filmszerű befejezés kedvéért egy kissé el kell kanyarodnia a valóságtól. Így szép, így kedves és így sikerült igazán. A főszereplő Eggerth Márta üde fiatalságával, énekével, játéktudásával kedves emlékként marad meg bennünk, partnerei: Sle-

sák, Theo Linggen és Aribert Mog lendületes játékkal viszik biztos sikerre a Cine Allianz nagy filmjét. Johannes Meyer rendező rutinosan hozza ki a szöveggönyv adottságait. Bécsi kedélyesség, humor és gyönyörű dalok, néhány drámai jelenet, egyszóval mindaz, ami egy filmnél meg tudja fogni a közönség érdeklődését és ez a komoly siker.

Moszkvai éjszakák

Libertiny:

Ez történt egy éjszaka

Bevalom őszintén: kétszer néztem meg ezt a filmet. Nem bíztam a bemutató *esetleg* elfogult hangulatában és biztonság okáért kíváncsi voltam egy u. n. gyenge mozinapot is, ahol a *fizető* közönséget sokkal értékesebben lehet megfigyelni. Az elragadtatásnak ugyanazok a megnyilvánulásai kísérték a vígjáték két főszereplőjének: *Claudette Colbert* és *Clark Gable*-nek remek játékát; *Frank Capra* rendezői ötleteit tapsviharokkal honorálta a jólhangolt közönség. A *Columbia* filmgyár igazi francia stílust vitt ebbe a filmjébe, amely a velencei bienna én a legjobb filmek világdíját nyerte meg. Ha mi is osztályoznánk a filmeket, zavarba kel'ene jönnöm, kitalálni valami olyat, amelyel abba a méltó rangsorba emel'essék, amelyet kvalitásai révén meg is érdemel. (s.)

FILM KOPIROZÁSI

ES

ELLENŐRZŐ K. F. T.

VII., ERZSÉBET-KÖRUT 8.

TELEFON: 37-2-87.

Táviralcím: „Ifko“

Kópiák szállítása az összes gyártási központokból.

Metro:

Az első és a második

Joan Crawford és Clark Gable kettőse fémjelzi ezt a filmet, amely az amerikai gondtalanok életének egy igen érdekes epizódját viszi vászonra. Eseményszerű történéseket nem hoz a mese, inkább lelki mélységek horca, amely a végén a váratlan hepienddel

jut megnyugtató megoldáshoz. *Clarence Brown* rendezését a *Metró* bőkezű kiállítása támogatja. Szép és értékes film, amelynek igen jó sajtója volt.

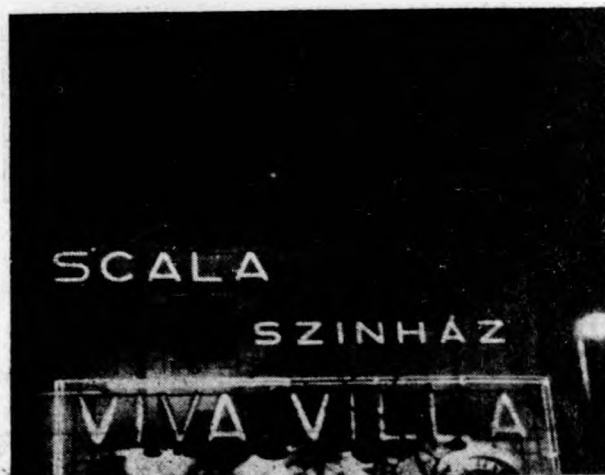
Moszkvai éjszakák

Eco:

Egy leány aki mindent tud

Eco: Egy leány, ... Film
 Ugy hozták ki ezt a filmet, hogy senki sem tudott róla; bizalmatlansággal fogadták és a legcsekélyebb jóindulatot sem előlegezték az új, ismeretlen főszereplő: *Jessie Matthes* számára. A bemutatón kiderült: Hamupöke karriert csinált. Ugy a közönség, mint a szakma képviselőinek tetszett a film, amelyhez a *Brittisch-Gaumont* olyan keretet szervezett, amely maga is meglepetésnek számított. Az épkézláb mese minden lehetőséget megac. *Matthes* kisasszonynak hogy szépségét, fiatalságát, ének és tánc tudását a legelőnyösebben emelje ki. — Az a siker, amelyre ezuttal nem igen számítottak — egy külön pluszt jelent az Eco filmvállalat anyagában. (a.)

A „Scala“ transparensai 5 hétig hirdették diadalmasan: Viva Villa!

(Jakab László felv.)

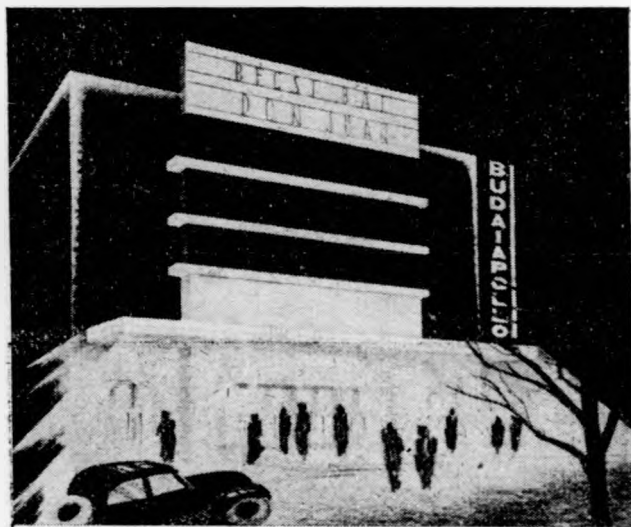
Háromtagú bizottság készíti elő az MMOE új alapszabályát

Gábor Béla indítványát fogadta el a mozisok január 15-iki választmányi ülése, amely az alapszabályok szükségessé vált módosítására paritásos alapon 3 tagú bizottság kiküldésében egyezett meg. A bizottság 3 jogi kép-

viselő közreműködésével fogja, 14 napi záros határidőn belül, kidolgozni az alapszabályokat, amely a legközelebb megtartandó rendkívüli közgyűlésen kerül módosításra.

Átalakítják a Budai Apollót

A budai közönség kedvelt mozija az „Apolló” is alkalmazkodik a mai idők szavához és alapos átalakításokat fog tavasszal a még 1918-ban épült filmszínházon végeztetni. — Dely és Faragó műépítész tervei alapján készülnek az átalakításra, amely úgy külsőleg, mint belsőleg gyökeres változtatásokat fog eredményezni. A homlokzatra hatalmas neon-reklámot szerelnek, kényelmes székek kerülnek a nézőtérre, új hangleadógépet állítanak be és az előcsarnok is a legmodernebbül lesz kiképezve.

A „Budai Apolló” azt a vezetőszerepet, amelyet a Duna jobbpartján eddig is viselt, újabb áldozatkészségével továbbra is biztosítani fogja magának.

Az amerikai Fox magyar tárgyú filmeket gyárt

Amerika vezető filmgyárai az utóbbi időben észrevehetően favorizálják a magyar írók, magyar tárgyú szűzséit. Hogy a magyar vonatkozású film divat lett odakünn, különösen a „Fox” gyár érdeme, aki már a néma filmek korában több magyar szerző meséjét filmesítette meg.

H. J. Gell a „Fox” európai igazgatója, a „Fox” magyar sorozatának kiegészítéséül megvásárolta Fodor-Lakatos: Hazudik az asszony, Heltai Jenő: A második feleségem című regényeinek filmesítési jogát, legutolsó akvizíciója pedig Szántó Armandnak a Fox budapesti dramaturgjának Szécsén Mihály társaságában írt nagysikerű vígjátéka: A 120as tempó, amelyet parádés szereposztásban, Erich Pommer produkciójában és valószínűleg Joe May rendezésében fognak forgatni.

Azért a harcos fáradozásért, melynek örömmel regisztrálható eredménye, hogy íróink Hollywoodon át utat találtak a nemzetközi filmpiacra köszönet illeti Matsner Károlyt a „Fox” pesti ügyvezető igazgatóját, aki sovén önzéssel ragadott meg minden kínálkozó alkalmat, hogy a new-yorki központi vezetőség figyelmét a magyar írók filmgyártási szempontból is igen értékes munkásságára felhívja.

Felelős kiadó: Antal József

Szerkesztőség és kiadóhivatal: III. Zsigmond u. 38-40. Tel.: 5-17-38

Springer nyomda Budapest VII., Bethlen G. u. 53.

EGGERTH MÁRTA

legnagyobb és

legragyogóbb

filmoperettje!

A BÉCSI
CSALOGÁNY

Óriási sikerrel jelent meg
január 24-én az

URÁNIA és DÉCSI
filmszínházakban

ALLIANZ FILM KFT.

BUDAPEST,

VIII., RÖKK SZILÁRD-UTCA 20. SZÁM

TELEFON : 33-4-45.

Legközelebb
HAROLD LLOYD
A DIKTÁTOR

főszerepében

FORUM
VAGY
ROYAL APOLLO
UTÁNA MÉG
3 ROYAL színházban

